

Sari Tanus kd ym.

Lakialoite laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitämme tällä lakialoitteella lapsilisien tasokorotusta 15 eurolla kuukaudessa. Tasokorotus tehtäisiin kaikkiin lapsilisiin perheen lapsimäärästä riippumatta. Uudistuksen tavoitteena on parantaa lapsiperheiden taloudellista tilannetta ja korjata lapsilisän reaaliarvoa. Muutos sisällytettäisiin lapsilisälakiin (796/1992).

PERUSTELUT

Suomalaisten syntyvyys on ollut pitkään ennätysalhaista. Pitkän aikavälin syntyvyyden laskun trendi ei ole mihinkään kadonnut, vaikka kuluvan vuoden aikana syntyvyys on hieman kääntynyt positiiviseen suuntaan. Koronakriisin tuoma epävarmuus antaa vielä isomman syyn nostaa lapsi- ja perhepolitiikka politiikan keskeiseksi teemaksi.

Sytä alhaiseen syntyvyyteen on monia. Perheiden perustamista lykätään vuosi vuodelta yhä pidemmälle. Vapaaehtoinen lapsettomuus on lisääntynyt. Merkittäviä syitä alhaiseen syntyvyyteen ovat myös taloudelliset huolet sekä työelämän kuormittavuus ja joustamattomuus. Asenneilmapiiiri Suomessa ei myöskään kannusta perheen perustamiseen. Esimerkiksi keskustelussa perhevapaista painotetaan lasten ja perheiden valinnanvapauden sijaan tiukkoja kiintiöitä ja työelämän tarpeita.

Lapsiperheiden tilanteen helpottamiseksi tarvitaan useita erilaisia toimenpiteitä, joista taloudellinen tuki on yksi osa keinovalikoimaa. Lapsilisä on keskeinen keino tukea lapsiperheitä. Lapsiperheiden perusturvan taso on kuitenkin jäänyt jälkeen yleisestä kustannuskehityksestä. SOS-TEn tekemän selvityksen mukaan lapsilisien reaaliarvo on laskenut selvästi 2010-luvulla. Selvityksen mukaan lapsilisiä pitäisi korottaa 47—68 prosenttia tämän vuoden tasosta, jotta päästäisiin vuoden 1994 reaalitasolle. Lapsilisää pitää nostaa asteittain selkeillä tasokorotuksilla.

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää kaikkiin lapsilisiin 15 euron tasokorotusta vuoden 2023 alusta lähtien. Uudistus lisäisi lapsilisämenoja 175 miljoonalla eurolla.

Aloite sisältyy kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2023.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Lakialoite LA 52/2022 vp

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsilisälain (796/1992) 7 §, sellaisena kuin se on laeissa 1218/2019 ja 559/2022,
seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Lapsilisä on lasta kohden 109,88 euroa kalenterikuukaudessa.

Jos 6 §:ssä tarkoitettulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä lapsesta, lapsilisän määrä on toisesta lapsesta 119,84 euroa, kolmannesta lapsesta 148,79 euroa, neljännestä lapsesta 178,24 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 197,69 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 78,30 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Jos lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laitospäivä- tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan kunnalle taikka jos lapsilisä 12 §:n 1 momentin nojalla maksetaan lapselle itselleen, lapsilisä on 109,88 euroa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä kuitenkin maksetaan korotettuna 78,30 eurolla kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 18.10.2022

Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd
Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd